

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Plac: SIMONFFY-ház a város-házával szemben

HIRDETMÉNYEK.

előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok valamint a lap szellemi részét illető minden közlemények ide intézendők

Bármentelen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben hához hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 10 frt — k
Félévre 5 frt —
Negyedévre 2 frt 50
Egy hóra 1 frt —

Hirdetési díj:

Öt-hasábsopetisorszeri beiktatásáért 5 kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyilttér 4 hasábsopetisorsért 20 kr.

XI. évfolyam. 1884.

Debreczen. Szombat, szept. 6.

174. szám

Választások küszöbén.

A mai közgyűlésen új arczokat látnunk, új arczokat a szenvedély könyomata nélkül, új arczokat, melyekről a közjóra törekvő nemes vonásai tündökölték le. Mi elhisszük, hogy tőlük a szenvedély és elfogultság a választások alatt is távol marad, elhisszük, hogy akkor is — és mindég csak jót akarnak, s csak azt, a mi városunkra s ennek közönségére hasznos lehet.

De hát emberek vagyunk mindnyájan, kitéve ezerféle indulatoknak, s megtámadva sok mindenféle érdekektől. Nem lesz tehát felesleges, ha szavunkat felméljük most azért, hogy óvakodjanak az illetők hitelt adni mindenféle szép hangu ígéreteknek. Ismerik ők már a jelentkezők legnagyobb részét, tudják mérlegelni a szavak értékét s ha lelkiismeretük szava után indulnak, lehetetlen, hogy érdemtelenné adják szavazatukat.

De nagyon eltévesztendő célját, rendeltetését az, a ki elhagyná magát ragadtatni a megtorlás politikájára által. Mert ennél veszedelmesebb politika még akkor sem volna, ha nem városunk jövőjéről volna szó, de ott alkalmazni azt a hol nem csak helye nincsen, de az egyenesen az ügy kárára, romlására vezet, — az már egyenesen rossz akarat. Hiszen ha vannak egyesek a régi tisztikarban, a kik egy vagy más tekintetben kifogás alá eshetnek, ezek is csak mint emberek, és nem mint tisztviselők hibázthatók. Mert azt nem állíthatja senki, hogy ezek mint tisztviselők nem teljesítették kötelességeiket a legodaadóbb szorgalommal, és ha ez igaz — pedig igaz, — vajjon helyén való volna-e alkalmazni ellenük a megtorlás politikáját, csak azért, mert azok történetesen más politikai párthoz tartoznak.

Hiszen mi azzal tartjuk — és velünk bizonyára minden helyesen gondolkozó fia e városnak, — hogy a hivatalban nem szabad létezni politikai elvkülömbőségnek; ha a tisztviselő mint pol-

gár politikus is, az az ő dolga, azért kárthatni nem lehet, nem szabad, de mint tisztviselő végezze kötelességét hűséggel és becsületesen; hivatal szobájában ne vizsgálja senkinek melyik párthoz tartozását, politikai hitvallását.

A sok gánosolódások között, melyeket olykor ennek a tisztikarnak fejére zudítottak, soha sem hallottuk, hogy kötelesség mulasztás vádjá érte volna valamelyiket, hanem igen is azt, hogy azok egy része politikai párt állást foglalt. Már hogy mi van ebben kárthatni való, azt mi nem értjük, hanem úgy véljük, hogy az csak azért van, mert másként azok a minden áron ellenzéki elemek nem tudtak beléjük kötni, nem tudtak kötekedésüknek más támpontot lenni.

De kérjük: méltányos é, és igazságos-e, valakit, a ki pedig évek során át hűséggel szolgálta a város ügyeit, csak azért kihagyni most onnan, mert esetleg más párthoz tartozik? Ezt az új bizottság bizonyára nem is akarhatja, ha mindjárt azok a kívül álló elemek akarnák is. Hogy az új tagok egy jó részét párt szenvedély állította azon helyre, azt meghisszük, de azt már nem hisszük el, hogy azok ennek a párt-szenvedélynek rabszolgái maradjanak. Lessz bennök bizonyára férfias akarat erő, s felálltának emelkedni minden magán érdeken, s míg szemök a város jövő boldogságán függ, szavazatukat nem fogják érdemtelenné pazarolni.

A hadgyakorlatok.

Ő felsége a 7. hadtest parancsnokához, gróf Degenfeld-Schonburg altábornagyhoz a következő kéziratot intézte:

„A kombinált lovassági hadosztály és az ön parancsnoksága alatt álló 7. hadtest gyakorlatai nagy megelégedéssel töltötték el. Valamennyi csapat jó magatartása, harcra kész kiképzése, a menetek terén elért nagy eredmény és az értelmes vezetés az ütközésnél, bizonyosságot adnak a legénység jó szelleméről, a tisztok odaadó buzgalomáról és a

parancsnokok tetterős közreműködéséről. Mindön ezért mindenképp előttük, azután valamennyi tábornok, törzs- és főtisztnek elismerésemet és köszönetemet fejezem ki, egy szerszámot meghagynom önnek, hogy megelégedésemet az egész legénységgel és a hadtest-gyakorlatok alatt vezényelte alá rendelt magyar honvédsapattal is tudassa.”

Arad, 1884. szeptember 3.

Ferencz József, s. k.

Gróf Degenfeld-Schonburg a legfelsőbb kéziratot a csapatokkal a következő hadtestparancsokat kíséretében küldte:

„E legfelsőbb elismerésben kaptuk meg munkálkodásunk és törekvésünk legszebb jutalmát. Amint csapatainknak harcra képes kiképzése jelöli meg ama magas ezélt, a mely felé fáradozatlanul törekszünk, úgy képezi szerzetett legfelsőbb hadurunk elismerés a legnagyobb jutalmat, a melyben a katona részesülhet.

E legmagasabb elismerést örvendő szívvel hozom a cs. k. 7. hadtest, valamint a menegyakorlatok alatt a hadtest alá sorozott magy. kir. honvédség csapatainak tudtára és egyuttal legmelegebb köszönetemet mondok a kötelességűség, kitartás és odaadás ama bizonyítékáért, a melyet az összes csapatok és szervezetek kivétel nélkül tanúsítottak.”

A francia-kinai háború.

London, szept. 4. Kantoni táviratok szerint Kaung-si alkirály, ki a Tonkingban menő kínai sereg főparancsnoka lesz, a francziák által szétvert fekete lobogókat vezető táboraiba rendelte s közölte velök a császár azon rendeletét, mely szerint a fekete lobogók a kínai hadsereg állományába fölvétnek. A francziák által üldözött többanami mandarin is a kínai seregrez osztatott be.

Páris, szept. 5. Courbet teugnagytyól újabb jelentéseket csak a jövő hétre várnak. Itt egyedül azt tudják, hogy újra megkezdte a műveleteket, számos elkelő franczia tábornok tart igényt a tonkingi sereg főparancsnoki állására. A hadügyminiszter a következő négy tábornokot ajánlotta az állásra a tengerészeti miniszternek: Delebeque, az V. hadtest parancsnokát; de Courcy, a XVI. Schmitz, a IX. hadtest parancsnokát és Japy tábornokot, a párisi 6. gyaloghadosztály főnökét.

Sok ideig nem volt szó az életbiztosításról. Egy napon, tanácsomat kikérendő felkérését régi jó barátom. Olyan kedély állapotban volt, mint a hogy Moor Károly mondja „megmérgezné a tengert.” Dacára éberségének anyagi állapotát nem kis mértékben megrendítő veszteséget szenvedett egy vele összeköttetésben levő czég bukása által, másnemű üzletei sem hozták meg a remélt hasznot, azonkívül meg neje és gyermekei beteg fekvésükön hon, felundulását felfoghatám. De még valami nyomta a szívét és én kérttem legyen hozzám őszinte. „Nézd csak, mondá kissé vontatottan én ezen előzmények után beláttam, hogy a szerencsétlenség hirtelen jön; nekem nincsen nyugtom, az álom kerüli szememet, nekem nem megy ki az eszemből az az életbiztosítás. Ma még ki álom ezt az anyagi csapat, munkámat még helyre pótolhatom, de ha még tovább is üldöz a baj és veszteség én semmi nélkül fogok itt állani mihez kezdek akkor?” Mind ezekre más feleletem nem volt „biztosítod magadat, mert az az érték a mit az életbiztosítás által teremtesz, családod részére nem veszhet el soha.” „Igaz, igaz, hiszen már rég megvettem volna, csak hogy most meg gondolkodni sem vagyok képes mi történi ha még több ilyen csapás ér és díjfizetéseimet nem bírom teljesíteni?”

„Ezen aggodalmad minden esetre említésre méltó, de alapjában véve mégis érthetetlen. Hát mikor családod alapítál, meg volt nekéd az elvitatathatlan biztosítékod arra nézve, hogy őket el is tarthatod? Ha megvált, ugy könnyelmű voltál életedet már akkor be nem biztosítani, ha pedig hiányzott a meggyőződés ugy igazságtalanságot követél el, hogy családod jövőjét a bizonytalanságra bízod.”

De tovább megyek, hát a lehetőség,

A bécsi anarchisták titkos nyomdája

Bécs egyik külvárosában, Neulerchenfeld egyik pinczejében a rendőrség annyi ideje nyomozott titkos nyomdáját a bécsi anarchisták röpiratainak, megtalálta, s azt, valamint ugyanebben a pinczejében volt nagytömegű lázító lapokat és röpiratokat lefoglalta. Ezzel egyidejűleg elfogták, — mint azt esütőrtöki lapunk táviratai is említik, — a nyomda kezelőit, az anarchista iratok főbb terjesztőit is.

Mult hó vége felé, s e hó első napjaiban Bécs utcáin fekete szegélyű röpiratok szórtak szét, melyek e szavakkal kezdődtek: „Cestvérek! Munkások!” s alul e szavakkal voltak megjelölve: „Ausztria szocial-forradalmi munkáspártjának v e g r e h a j t ó b i z o t t s á g a. 1884. augusztus.” A titkos rendőrök egész nagy csapatát használták föl arra a célra, hogy ezt a nyomdát fölkutassák, s előállítót elfoghassák. Teljes negyvennyolc órán át éjjel-nappal kutattak, keresték Bécs külvárosában, s mi helyt a legkisebb nyomot megtalálták. azt buzgón hajszolták tovább. Mult vasárnap tudták meg először, hogy a titkos nyomda Neulerchenfeldben keresendő, s kedden már meg volt állapítva, hogy az a Hazeltätter-utca 41. számú házában pinczejében található. Mint e helyiség bérloje Bachmann Wilibald szoba- és czimerfestő szerepelt. (szül. Szilvásiabaz 35 éves, nős, két gyermek atyja.) Bachmann tehát jobban kezdték figyelni, s megtudták, hogy bár a munkásgyűlésekben és mozgalmakban csak néha napján vett részt, buzgóhíve Mostnak, az anarchisták bizalmi embere s titkos nyomdájuk vezetője. Neje, Bachmann Anna, mindenben segítő társa volt, s részt vett férje minden ügyében. Mióta ősmerték a nyomdabizonyos, szakadatlanul őrizték a titkos rendőrök. Bachmannnak ugyanazon utcában levő magánlakását szintén szorgosan figyelték, mert megállapítandó volt, hogy Bachmannék kikkel érintkeznek. Véletlenül két egymást követő napon semmiféle gyanus alaku embert e két helyiség körül nem láttak. Elhatározták tehát szerdán, hogy a Bachmann házaspárt elfogják, s azt még ugyan e nap éjjelén végre is hajtották. Mialatt az elfogottakat a fogházba vitték, a rendőrök ugy a nyomdában, mint B. magánlakásán szorgos motozást tartottak.

A pinczenyomdában találtak egy jó szerkezetű sajtógépet, továbbá nagytömegű lázító iratot, régít is, újat is, — ez utóbbiak kö-

hogy egy bizonyos kötelezettséget a jövőben talán nem teljesíthetnek ok arra nézve, hogy én azt a jelenben elmulasztom. Hova vezetne az emberiséget ez a nézet? Hiszen akkor senkinek se volna szabad dolgozni, senkinek se takarítani, minden tevékenység szünetelni kellene, mert senki sem nézhet a jövőbe, senki sem láthatja előre ugyan képes lesz-e haláláig dolgozni, takarítani, vagy pedig egyáltalán meddig fogja azt tehetni?

S ha egyszer csakugyan nem teljesíthet a díj fizetéseket, ugy azt készséggel előlegezi nekéd maga a biztosító társaság addig, míg megint aban a helyzetben leszel hogy e segítség nélkül is megfélétsz kötelezettségednek. Mert a biztosító társaságok kötelezik magokat mar a kötvényben is, egy bizonyos csekély kamat fizetés ellenében kölcsönt adni, vagy pedig a már befizetett díjakat — minden további fizetési kötelezettség nélkül — tőkésíteni. Én azt hiszem te nálad el kelne most egy jókora kölcsön ugyebár?

Isten neki mondá barátom megkönnyebbültén és örömben szinte nyakamba borúva, még ma biztosítom életemet 10,000 forintra, de ezen cselekedetem nom előtt titokban maradjon az egyedüli mit előtte megörizni kívánok

Megtörtént S nap mulva barátom egy 10,000 forintos életbiztosítási kötvény birtokában volt. . . .

Egy fél évvel később heves és erős hagymáz betegség barátomat sok időre ágyához kötö — és betegségében valóságos halállal látszott küzdeni. — Naponként több órát tölték házában, üzletrendjére felügyeltem, könyveit vezettettem, én vizsgáltam a lélekben és testben egyaránt megtört személy asszonyt, ki férje ágya mellé egy pilanatra sem távozott. Fájdalmának nem adott

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

EGY MEGTÉRT ASSZONY.

Andres-Anders Ferencz német eredetije után Radó Bertalan.

(Vége.)

Nekünk oly nemesi rendünk van, a hol a Corruptio öröklő, oly pénzhatalmasaink, a kik nyereség viszketegekőknél fogva a tözse hatalmával számtalan családapat tönkre tesznek, mert ez utóbbiak családjaik könnyelmű életmódjuk által kénytelenítve vannak ily megvetendő spekulációk után nézni. Pedig a koldusbot nehéz.

Az atya még talán kezébe veszi, ha sóhajta is, de nem a fiuk és leányok, kiknek az élet még oly kecsesgető. Oly alacsony fokón álló tisztviselő karal rendelkezünk továbbá, kik csekély fizetés mellett a gyermeknevelés terhével tul vannak halmozva és az övéiket minden remény nélkül látják a bizonytalan jövő elé menni. Az atya meghal, az anya szükségét szenved, a leányokat !! be fogadja a világ. . . Mivé lesznek?

Ki kérdi hová lesz a homok, ha a szél elfújja.

Vannak aztán iparosaink, a kik folyton a pénzhatalom ellen küzdenek, és a kiknek az állam a mézes madzagot mindég csak mutogatja, a kiknek gyermekei felnőnek, mert hiszen a világ olyan, szép. . . és a kísértés. . . még nagyobb.

Végre vannak földműveseink, kik leánykaikat szolgáltni hagyják, vagy pedig még mint gyermekeket a gyárakba küldik Sajnálatlall kell megjegyeznünk, hogy 9—10 része a nagy világra vész el a nélkül, hogy az erkő csiégről csak fogalmok lett volna is. El-

ő idős
dó üsző
bika a
lyájából
Érte-
Szunyohg

alom

ZENBEN

- 100 kiló
- 18.60
- 17.60
- 18.—
- 17.60
- 17.—
- 16.—
- 100 kiló
- 15.40
- 14.40
- 14.—
- 13.—
- 11.80
- 10.60
- 8.60
- 6.80
- 5.60
- 5.—
- 5.20
- 4.60
- 9.60
- 9.—

igább.

atott udvari fogat felé. Ő felsége észrevette a közeledőt, a ki valami irást is tartott kezében, figyelmeztette Mondel bárót, a ki aztán a vadásznak szól és így a kocsis viszatartotta a lovakat, melyek aztán csak lépve mentek és így a hadsereg kényelmesen átvethette a neki nyújtott folyamodványt. Ennek megtörténte után a leány annyira fel volt izgatva, hogy ott a tömeg közt elájult és ugyancsak locsolni kellett, míg magához tért és tova ment, József főherceg mindenben igen egyszerű és minden szava, minden mozdulata őszinteséggel árul el. A túzóltó gyakorlat alkalmával — míg ő felsége megérkezéte várt — gyönyörködve szemlélte a csabai gyerekbándát lepáláló aradi jólszervezett gyerekbándát. Mosolyogva nézte, hogy a 14 éves nagy bumbardós a nálánál kétszer nagyobb trombitával mint czipkedett. Oda ment hozzá és megszólította. A kis fiu pirult és sápadt; zavarában a nagy bumbardóval olyan mozdulatot tett mintha elnyeletni akarta volna magát a zeneszerszámmal. A karmester jött segítségére. Katonásan tisztelgett ő felsége előtt. A főherceg sapkájához emelte kezét s a mint karmester mellett meglátta a hadi érmét, azt kérde tőle „Mikor volt katonai szolgálatban? — „A königrázi csata alkalmával. — József főherceg kezét nyújtotta neki s azt mondta „Hiszen akkor régi bajtársak vagyunk.“

x. Egy keresztény fiatal ember, kinek szép írása van s magyar és német levelezésben jártas, alkalmazást nyer. — Ajánlatok irásban T. S. M. ezimben a lap kiadói-vatalába küldendők.

x. Különös jó alkalom kínálkozik még a legkisebb tőkék elhelyezésére is ama határozatos jelzők ívek megszerzése által melyeket lapunk mai száma egy hirdetése említi. E záloglevelek Tennessee állam törvényei által alapított és hatóságilag alakult Texas és Tennessee államok, északamerikai földirtók és állattenyésztési társulat záloglevelei (The North American Land and Cattle Company of the states of Texas et Tennessee) E társulat a jelzőkigazgatástól a lízistól zálogleveleket hatszázötven kamatozza, az esedékes tőke pedig valamint annak kamatja teljes egészében egy társulat pénztáránál Bécsben és NewYorkban, valamint a társulat jelenlegi bankáránál és az angol osztrák banknál Bécsben vagy annak fiókjában beváltva lesz. A társulat vezérképviseletébe Ausztria Magyarország részére Bécsben van: IX. Turkerstrasse 31.

A debreczeni gazda közönséghez.

Ez előtt néhány héttel, volt szerencsém gazdatársaimat, a helyi lapokban, elég bőven értesíteni afféll: hogy a földmivelési miniszterium a Debreczen sz. k. város területén földmives gazdák kezében levő, s gazdasági munkákra kiválóan alkalmas lötenyész anyagának, az 1885-ik évi Budapesti kiállításán legalább néhány megfelelő példány általi képviseltesét, kívánatosnak tartja; s kiállításra alkalmas tenyészanyagok felkutatásához még takarmányozhatása végett is bizonyos pénz összegét fog hozzá küldeni.

Mivel a magas miniszterium általi hozzá küldött bejelentési ívek általvétele végett, gazdatársaim közül azon idő óta senki nem jelentkezett nálam; én azt hiszem, hogy ez abban leli magyarázatát, hogy azt képzelik talán gazdatársaim, hogy a debreczeni lovakkal is, a fény és külső tündöklést; vagy talán egy idomító iskola eredményét kívánánk azon kiállításon felmutatni? vagy talán a nagyobb tenyésztők menésiben található nem és legkiválóbb, példányokkal, egyenlő tenyész anyaggal akarnánk a debreczeni lötenyészésnek ragyogó képét megtapsoltatni? Eppen nem.

Azon komoly és fontos cél elérésének minden hazafi szeme előtt lebegni, hogy nem csak a magyar álladalmi menésből kiválasztott legjobb példányok; s nem csak magyar főuraink menésinek egyes törzse legkiválóbban sikerült legfeltünőbb ez idei, hanem egyszerű mind Magyarország népies lötenyészésének a közgazdaság loval tenyészésének javítására hivatott példányai természet is az őszinteség és valóság utján, be kell mutatni a lökiállítást szakértő közönség ezrei előtt, kik között a világnak a legbiztosabb és legelősebb piacot kereső külföldi lakosai is, bizonyára nagy számmal fognak megjelenni.

Nem eszupán ezifra kiállítással kívánunk mi e téren első díszséget szerezni, hanem be akarjuk bizonyítani a világ előtt azt, hogy Magyarországnak egyik legjelentékenyebb termelési ága; s hogy bizonyos minőségű lovak tekintetében Európa legbiztosabb és legelősebb piacza Magyar országban van.

Mily fontos szerepe van Magyarországnak lötenyészésének Európai szempontból annak jellemzésére felhozom, hogy a Magyar királyság 5600 □ mértföld területén, 15,417,000 lakos mellett 2,158,000 ló találtatott, az utolsó népszámlálás alkalmával tehát, minden 385 ló 1000 lakosra pedig 140 ló esik; s így a jelentékenyebb Európai államok között a lovak relatív száma tekintetében, Orosz ország után, második helyen hozzuk áll.

A gyors magyar ló név alatt évszázadok óta ismeri és becsüli már Európa a keleti származású, sebes, szívós, és kitartó magyarországi hátas lovat.

Magyarországnak két milliót meghaladó

ló létszámában legalább egy harmad rész képviseli a fentabbi elnevezés alatt régóta ismert, de a kor kívánalmaihoz képest jelentékenyen módosult, kitünő hátas és könnyű hátas lovakat.

Magyarország természeti viszonyai egy- alja, közlekedési szükségletei s külterjes gazdasági viszonyai, ezen lofajta tömeges tenyészését igénylik.

Jelenleg tehát még Magyarországon nem a nehezebb testalkatú igás és hirtőló képezheti a tömeges forgalom tárgyát, mert szörvályosan rendelkezünk még nehezebb, termes, nagy és mégis nemesebb igás és hirtőlóval, minő külföldön a percheron, norfolki, angol normann és mecklenburgi nagy hirtőló.

Ez a természet nagyfajta terjesztése, — természeti viszonyaink által alkotott korlátokig — még a jövő feladata nálunk.

Ez irányban legjobb példaként lebeg szemünk előtt azon czélszerű és öntudatos eljárás, melyel Franciaországnak sikerült nehezebb természetű, nyugoti származású igás és hirtőlófajta, néhány évtized alatt a tökély bámulatos fokára emelni.

Azon téren tehát a hol az utánzásnak csak kezdetén vagyunk, a mezei gazdáknak nem czélszerű még a kiállításra pályázni s annál kevésbé, mivel természeti viszonyaink sem kedveznek általában a nehéz igás és hirtőló siker tenyészésének.

A kisebb és nagyobb hátas, kisebb és közép hátas ló azonban, főképen pedig a katonai célokra szükséges szolgálati ló, jöminőségben és nagyszámban van meg a magyarországi, különösen pedig a debreczeni gazdaságunknál, mely utóbbiak, Debreczen város megbecsülhetlen kincsét és a legközelebbi díjazáson is kitűnt javításra hivatott menésből minden díj nélkül nyerik a jó fajta méneket. Az ily minőségű lovak tenyészésével, fedezheti hazánk, nemcsak az ország szükségletét, hanem a külföld számára is eladhatunk már most is, évenként mintegy 30 ezer példányt, mely szám néhány év alatt 40—50 ezer példányra is emelhető.

A mi különösen a nyerges lovakat illeti, ezeket a kivételtől eltekintve, igen nagy számban vitték ki, Francia-, Német- és Olaszországba és Hollandiába is hadseregbeli szolgálatra.

Az ítélet, melyet ezen kivitt nyerges lovak használhatóságáról olvastunk igen kedvező volt.

Dicsérték szívósságát, tanulmányosságát, igényeinek egyszerűségét s főleg azt, hogy a rozg tartást és táplálást sokkal kevésbé igénylik meg, mint a legtöbb nyugoti származású lovak: ellenben jó tartás mellett, a legelősebb használat közben is, folyton javulnak és igen sok ideig használhatók maradnak. Ezenfelül pedig nagy előnye a magyar lovaknak az, hogy igen könnyen szokják meg, az éjszaki és táplálék változtatását, úgy hogy a klimatizációjuk bárhol és minden baj nélkül végbeigye. Oly tulajdonságok ezek, melyek által a magyarországi gazdaságosság által nevelt ló, a külföldön is kiérdemelte azt, hogy mint sebes, közép, nyerges és hátas, főleg pedig, mint katonai célokra páratlan ló Európában a legelső helyen emittetik s a külföldön keresetté vált.

Mondanuk sem kell, hogy a debreczeni gazdatársaim bitokában és különösen a város ménei után tenyészett lovak éppen ezen tulajdonságokkal bírnak.

Fel tehát debreczeni gazdatársaim, édes hazánknak és saját javunknak is jól felfogott érdekében minél többen és minél előbb jelenjenek meg nálam, bejelentési iveriknek bővebb felvilágosítás kíséretében átvétele és a lovak ingyenes felkuldése és takarmányozása foganatba vétele melletti jelentkezésnek f. é. október közepéig lehető eszközzése és esetleg lovaiknak ez alkalmából jó áron eladhatása végett.

Kelt Debreczenben 1884. szept. 4. én.

Koszorvas Lajos s. k.
H. u. 1577/78. sz. a.

A depr. ipar és kereskedelmi bank aug. havi kimutatása.

Bevétel. Pénzkészlet július 30 ról 4613 frt 39 kr. Kifizetett váltók után 295901 frt 69 kr. Kifizetett előlegek után 2880 frt. Kifizetett kamatok után 6206 frt 88 kr. Szelvénny 721 frt 36 kr. érczépénz 722 frt 40 kr. Értékpapír 2193 frt 35 kr. Kamatozó betét 84842 frt 78 előleg bélyeg 7 frt 45 tolyó számla 284881 frt 57 kr. jutalék 3 frt 55 kr. nyomtatvány 4 frt, összesen 682978 frt, 42 kr. K i a d á s. Tisztli fizetésre 562 frt 50 kr. leszám. váltókra 277168 frt 79 kr. leszám. előlegekre 1927 frt, kamatra 90 frt 24 kr. szelvénnyre 963 frt 99 kr. érczépénzre 3043 frt 92 kr. értékpapír 9051 frt 53 kr. kamatozó betét visszafizetésre 43365 frt 07 kr. előleg bélyegre 7 frt 70 kr. folyó számlára 286602 frt 59 kr. üzleti költségére 33 frt 44 kr. épitkezésére 8073 frt 95 kr. osztalékra 87 frt. pénzkészlet szept. 1. 52000 frt 70 kr. összesen 682978 frt 42 kr.

Sorsolás.

— Osztrák hitelsorsjegyek. Az e hó 1-én Bécsben megtartott húzás alkalmával a következő sorszámok huzattak ki: 408, 414, 583, 1079, 1453, 1524, 1556, 1701, 1989, 2464, 3045, 3095, 3234, 3306, 3373, 3447, 3983, 4133, 4134. Ezek közül nyertek: 150,000 frt: 3983 sor. 70 sz., 30,000 forintot 3373

sor. 64 sz., 15,000 forintot: 3982 sor. 26 sz. 5000 frt: 1453 sor. 96 sz. és 1701 sor. 50 sz., 2000 frt: 414 sor. 98 sz. 583 sor. 62 sz., 1500 frt: 3093 sor. 78 sz. 4983 sor. 98 sz., 1000 frt: 1989 sor. 94 sz., 3045 sor. 5 sz., 3234 sor. 94 sz., 3306 sor. 100 sz.

— Az osztrák vöröskereszt-sorsjegyek e hó 1-én Bécsben megtartott húzásánál következő számok nyertek: 100,000 frt: 7061 sor. 8 sz. 1000 frt: 6167 sor. 42 sz., 500 frt: 1186 sor. 64 sz., 2125 sor. 8 sz., 3332 sor. 30 sz., 9191 sor. 25 sz., 9731 sor. 25 sz. —

Legújabb.

(„Debreczeni Elenör“ eredeti táviratai.)
Temesvár szept. 6. Tegnap délben a Friedmann-féle szeszgyárban tűz ütött ki, mely a szeszgyár istállót, magtárait, továbbá 90 épületet elpusztított, a szeszgyár istállóiban 300 hízott marha benn égett, számosan hajlék nélkül maradtak, egy ember súlyos égési sebet szenvedett; a tűz keletkezése és oka ismeretlen.

Pétervár szept. 6. Az osztrák-magyar monarchia s Németország uralkodói Lengyelországba érkezésük, alkalmával a czári pár vendégei lesznek. A czárt Giers is kíséri.

Szuakim szept. 6. A fölkelők megtámadták Kanizlát, de tetemes veszteséggel visszaverettek.

Felüls szerkesztő és kiadó: Japtulajdonos Vörtesi Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Nyilt-tér.*

Nyilatkozat.

Azon Kanyuk Leopold és Angyalos Fodor ur h-dorogi lakosok által felőlem terjesztett hírt miután én gépezmet Simon Jánost arra biztattam volna, hogy az 1884 aug. hó 31-én H.-Dorogon tartott nyári mulatságra megjelent és igen szívesen látott Szegedyházi vendégeinket vagy bárkit is inzultáljon saját reputációm érdekében aljas rágalomnak és azok terjesztőit rágalmozókna jelentem ki, sőt ezekkel szemben nyíltan kijelentem, hogy gépezmemnek (ki különben is meghívó nélkül tolaokodott be) a mulatságon való megjelenséthez határozottan tiltottam, óta oda sem nem hívtam, sem nem hívtattam meg és így a Simon János által előidézett sajnálatos botránynak egyáltalán okozója nem vagyok.

Kelt H.-Dorog, 1884. Sept. 1-én.
Kanitz József

* E rovat közlőtekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Tiszszabályozási sorsjegyre, fonyeremény 100,000.

Huzás szeptember 15-én
1 frt 50 4s bélyeg.

Az ipar-egyesületi takarékos és hitelintézetnél.

Tisza-Füreden a legszebb helyen, a mindennapi piacon egy új ház

(az idén épült) 5 öl hosszú 3 öl szélességű bolthelyiséggel hozzá 1 szoba és előszoba, azonkívül 3 szoba, konyha, pincze, éléskamara és kézi kamarával.

Tudakozódhatniajto utca 854. sz. a. Debreczenben.

Uj üzlet megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudására hozni, miszerint

a helybeli piacon (Szvetics-féle házban) dírvaf-, vászon- és rövidáru-üzlefeit nyitottam.

Főtörökvésem leend a nagy érdemű közönség meglegedését és bizalmát kiérdemelni.

Kérve becses pártfogásukat maradtam teljes tisztelettel

Borossy Gyula.

Koszt adásra

vállalkozó kerestetik.

A kir. gazdasági tanintézetnél mintegy 75 tanulónak ellátására október 1. napjától vállalkozó kerestetik.

Ezen üzlet csekélyebb befektetéssel is kezelhető, miután a felszerelés az intézeté.

A feltételek a tanintézet igazgatóságánál a hivatalos helyiségekben megtekinthetők.

Írásbeli ajánlatok ugyan oda legkésőbb szeptember 12-ikéig adandók be.

WILLIAM JAMES TUCKER

született angol
angol nyelvből leckéket ad.

(Ajánló levelek első rangú magyar családoktól.)
Szeptember 15-én nyitja meg az

esit angol tanfolyamot

urak részére, hetenként 3-szor. 3 forint havi díjért. B iratok naponta délután 1 órától 2 óráig lakasan: Péterfia utca, Margitai ház 812. sz.

Házaknál magán órákat is ad mérsékelt díjért.

Turay Farkas

első rendű közvetítő és tudakozó intézetéből Debreczenben.

Fölkéretnek mindazon ház- és földbirtokok, kiknek házak vagy földjük volna eladó, vagy hasznonbérbe adó. — hogy azokat intézetünkben előjgyeztetni sziveskedjenek.

Janksi hegyen 12 nyilas szálló köpinccével együtt eladó.

Diószegen egy ház két bolttal együtt eladó. — Évi jövedelme 550 frt.

Varga-utczán 4 szoba, 1 előszoba, pinczevel együtt kiadó.

Gazdatisztek, gépészek, kertészek, kereskedő segédek elhelyeztetnek.

Egy jó meneti fűszer üzlet minden órán szabad kézből ávethető.

Ko-zt és lakás közvetítetik.

Több lakás kiadó.

Kovács-szorszám fuvóval együtt eladó.

3 utca, 2 udvari és 1 előszoba kiadó.

Több ház ondódi földdel együtt eladó.

Jó csatából való fiuk kereskedő tanulóknak felvétetnek.

Egy szoba, konyha, kamara kiadó.

Kadás utczán egy ház 5 szoba, konyha istállóval együtt eladó.

Egy VI. osztályt végzett izr. nevelő alkalmazást keres.

A Pályi utczán 3 régi boglyás kaszálló eladó.

A Bankon 7 1/2 boglyás kaszálló eladó.

Miklós utczán szép ujonnan festett 3 szoba kiadó.

Egy tisztességes családhoz kosztosok kerestetnek.

8 hold ondódi föld eladó.

Illysmü apró hird-tések 25—50 kr-ért nagyobbak pedig aránylag a legelősebb díjak mellet felvétetnek TURAY FARKAS közvetítő és tudakozó intézetében, Miklós-utca sarkán a megyeháza szemben. Ugyanott mindét nembeli, jó bizonyítványokkal ellátott cselédek megrendelhetők.

Magyarországnak legnevezetesebb és legszénsavdusabb ásványvize a

Szolyvai és Polenai

savanyuviz,

mely borral vegyítve a legkellemesebb italt nyújtja: gyomor és idegrendszer-bántalmaknál pedig kitűnő szolgálatot tesz; a

LUHI ERZSÉBET

gyógyforrás,

hatóságos gyógyszer tüdő-bajoknál, hörg-bántalmaknál, valamint húgyvesztésnél, valamint a megnevezett ásványvizek bármikor kaphatók Magyarországon minden nagyobb kereskedésben, gyógyszerárban, valamint a vendéglőkben is.

Figyelmeztetés! Csak akkor tekinthetők valódiaknak és friss töltéseknek a forrás nevével, valamint az üveg címlapjai védjeggyel „MARSALOK KÁROLY” vannak ellátva.

Tisztelettel
Marsalkó Károly,
a munkácsi uradalmi ásványvizek bérloje.

Alapították 1847. Bécsben és Budapesten 1861. óta

Hoff János malátakivonati egészségi-sör 1 üveg 60 kr.
Hoff János összpontosított malátakivonat 1 üveg 1.12, kis üveg 70 kr.

Egy millió előismerő okirat meggyógyultakról, ezrei az orvosi és gyógyintézetek gyógy tudósításainak és annak értékéről.

Hoff János mell-malátá cukorkák 60, 30, 15 és 10 kr. ával csakis kék papírban valódi.
Hoff János malátá-egészségi chokoládéja 1/2 ko. I. frt 2.40, II. frt 1.60. 1/4 ko. I. frt 1.30, II. frt 90 kr.

Mell- és gyomorbetegségek,

katharus színés, torokbajok, sorvadás, emésztő-gyengeség, enyhe alsó szervezeti működés és általános testgyengeség ellen.

Hoff János urnak

a malátá kivonatok feltalálójának és gyártójának, és k. udvari szállítója Európa legtöbb fejedelmének, stb. Bécsben, I. Graben, Bräunerstrasse 8.

Sárospatak, 1884. április 2-án.
A Hoff János-féle malátá kivonati egészségi sör és Hoff-féle mell-malátá-cukorkák nagyszerű hatással voltak torokbajomnál. Kérek tehát 11 üveggel és 5 zacskót ama felülmúlhatlan készítményből posta-utánvétellel.

Sziveskedjék azonnali 11 üveg Hoff János-féle egészségi sört küldeni, mivel atyámra igen jó hatással van. Megbízásom azonnali teljesítését kérem.
Köszöntök: Kohn Róza, Tokaj, 1884. február 10.

Kérem, mindjárt levelem vétele után, 2 1/2 ko. kitűnő I. számú malátá-chokoládéjából utánvétellel küldeni.
Tisztelettel: Csacza, 1881. január 3-án.
Altmann Lipót.

Vécsé, Gálzsécs mellett, 1883. december 3-án.
Gyorsszállítvány utánvét mellett sziveskedjék 28 üveg kitűnőnek bizonyult Hoff János-féle malátá kivonatu egészségi-sört küldeni.
Tisztelettel: Gr. Hoyos Sándor, Töke-terebesi állomás.

Zágráb, es. k. 23. számú örsereg-kórház.
Hoff János mindkét készítménye a malátá-kivonati-sör és malátá-egészségi-chokoládé fellábadozóknál, továbbá légzési és emésztési szervek hurutjában, valamint ingerlékenységben szenvedőknek kitűnő étrendi, erősítő szereket bizonyultak. A malátá-cokoládé, kávé mellé pótléknek különösen ajánlható, betegnek és fellábadozóknak kedves reggelije.

Dr. Kaiser, törzs- és osztály-főnök-orvos.
Dr. Ischitz, fő törzs-orvos.

80 magae kitüntetés.

Árlejtési hirdetmény.

A magy. kir. debreczeni államiméntelep Eperjes, Debreczen, és Turia Remetei osztályaiban elhelyezett katonai legénység, valamint az ugyanott lévő m. n. l. állomány részére folyó év november 1-től és az ujonnan felállítandó Rima-Szombati méntelep osztályánál elhelyezendő legénység és m. n. l. állomány részére folyó év október hó 1-5-öt illetőleg 15-től 1885 október hó végéig szükségesleglő.

takarmány- és élelmi cikkek,

u. m. kenyér, zab, széna, árpaszalma, alomszalma és ágyszalma, kemény tűzifa és petroleum biztosítása végett.

1884 évi szeptember hó 3-án a rimaszombati osztály részére d. u. 3 órakor az ottani város kapitányságnál.

1884 évi szeptember hó 5-én az eperjesi osztály részére d. e. 10 órakor Kassán a városháznál.

1884 évi szeptember hó 7-én a turia remetei osztály részére dél. e. 10 órakor Ungvárt a városháznál és

1884 évi szeptember hó 9-én a debreczeni osztály részére d. e. 10 órakor az itteni méntelep számirodájában írásbeli zártajánlati árlejtés fog tartatni.

A szállítási szerződések, illetve feltételek a helybeli méntelep számvevő, és az eperjesi méntelep osztály irodájában valamint a Rima-Szombati, Kassai és Ungvári város kapitányságnál megtekinthetők.

Debreczen m. kir. méntelep parancsnoksága.

Eremmel kitüntetve.

Linz | Bécs | Steier | Leitmeritz.

Elismert jó tűzbiztosító

Kaucuk házfedélpépünket

mint szintén az új kaucuk házfedelek festésére s a régiek kijavítására szükséges

KAUCUK HÁZFEDEL-LAKKOT

Fekete és veres színekben ajánlunk jutányos szabott áron.

TELJES HÁZFEDELEZÉST

jótállás mellett felvállalunk.

Különösen figyelmeztetünk elszigetelő tábláinkra (Isolirplatten) melyek az alapépítés befedésére szolgálnak s a fűd árának felemelkedését elzárják. Arjegyzékeket, mintákat s költségőirányzatokat készségesen küldünk.

Posnansky és Strelitz

Bécs, I. Maximilianstrasse 13.

Berlin.

Köln.

Kopenhága.

FELHÍVÁS a North-American Land and Cattle Co.

(Északamerikai földbirtok és állattenyésztő társulat.)
Texas és Tennessee államokban, Amerika egyesült államai.

6%-os a társaság földbirt. által bizt. kötelezvények elsőrendű jelzálogvételére.

Földbirtokok beszerzésére, azok rendezése és fejlesztésére, a fentnevezett államok állattenyésztésének emelése czéljából.

Törvényesen alakulva és beiktatva 1884. május hó 22-én 76. szám. 532. oldal.

Forgalmi-tőke 1,000,000 dollár = 2,300,000 forint o. é.

100,000 kötelezvényre beosztva, 10 dolláronként = 23 frt o. é. melyből már folyó évi október hó 2-án

2230 db 375,000 dollár vagy 862,500 frt o. é. 75,000 - Acres (hold) vissza fizettetik.

A f. év október hó 2-án beváltandó kötelezvények száma.	Az acres száma és a rendezett föld vagy lakhely értéke			Az Acresek összege és értéke dollárokban.		
	Acres	ÉRTÉK	o. é.	Acres	ÉRTÉK	o. é.
10 kötelezv. egyenkint	3,000	15,000	dollár = 34,500 frt	30,000	150,000	dollár = 345,000 frt
10 "	1,000	5,000	" = 11,200 "	10,000	50,000	" = 115,000 "
10 "	500	2,500	" = 5,750 "	5,000	25,000	" = 57,500 "
100 "	100	500	" = 1,150 "	10,000	50,000	" = 115,000 "
100 "	50	250	" = 575 "	5,000	25,000	" = 57,500 "
1000 "	10	50	" = 115 "	10,000	50,000	" = 115,000 "
1000 "	5	25	" = 57.50 "	5,000	25,000	" = 57,500 "
2230 kötelezvény összesen 75,000 (30,000 Hectare)			Az érték dollárban	375,000		862,500 frt

A társaság minden beváltandó kötelezvényét a tulajdonos kívánataira cseleg készpénzben és pedig 5 dollár = 11 frt 50 o. é. egy Acres után bevált, mely vagy a saját pénztárában, mint a társaság jelenlegi bankjánál az Anglo-osztrák banknál Bécsben és annak fiókjainál felvehető.

Égész kötelezvények 10 dollár = 23 frt o. é. Tíz-edredeti-kötelezvények 1 dollár = 2 frt 50 o. é.

az összeg felkötése mellett (legszélesebben postafiókban) a meddig a készlet tart, alulírt társulatnál kapható, mely után az illető eredeti kötelezvények beküldése postafiókúlvál bérmentesen eszközölhető.

A kifizetésre kerülő kötelezvények számai október 2-án kelteltávirat után New-Yorkból Bécsbe küldetnek és beérkezéskor után a társulat irodájában mindenki által megtekinthetők; a hivatalos kimutatás október 2-án New-Yorkból csonok induló gőzhajón szétküldetők és minden nagyobb hirdalaphan közzététetik. Bővebb magyarázatok vagy füzetek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

THE NORTH-AMERICAN LAND AND CATTLE CO.
(Északamerikai földbirtok- és állattenyésztő-társulat), IX., Türkenstrasse 31. Wien.
Megbízható képviselők keresetnek.

Debreczen, 1884. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr” könyvnyomdájában. Piacz, SIMONFFY-ház.

Szerkesztő:

Piacz SIMONFFY-ház

HIR

előfizetési pénzre valamint a minden kőszle

Bérmentetlen le

I. év

Béküli

(T.) A csak józanoszerre történő kiváratol se kíván, hogy lassas teljes szünetnem kurjanturalkodó tal elhitetni a sa Kálmán szövetség m európai absz léptetni, ső nem akar e kával. Nos hogy az ell lom alatti de hogy olv ijeszsen, a lemondani. tük, nem is Részint az orosz és sát illeti, ne dekében, de népeinek ér vendeni fog zetiségi gyűl hatva nincs, egyes nemze összes ember

Ez egye szerint legalá politika akar boru óta egy előtt a győz rassy fellépé niai okkupác a Balkán fél törekvésekne bia rokonsze lyásunk óta, örökös kelet nyolez év őt tük, hogy a tunk, az ő b

A „Debrec

A szép (mez közli:

A szép jutott tudomá bősörményi Igaz-e az, me megközelítőleg A történ tárhoz tartozó álló ággyevez fűződik. E romokat ha orságoton H kézt szemléli. napság is álla közlebből v radványainak körül — híbe tak, legalább hogy a templo mellett a körü kanuk.

Mikor? e szilárd alap vagy temetkez dett téren, egyéb rendelt az, hogy az eg ten szent dicső ben a legidőse tudják megmó szik eredetéről e romokról se